

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 17. travnja 2026.

Analiza presude

Novosel i drugi protiv Hrvatske
zahtjev br. 25182/22

povreda čl. 2. Konvencije – pravo na život

***Povreda postupovnog aspekta čl. 2. Konvencije
jer domaći sudovi nisu pravovremeno odlučili
o tužbi podnositelja u vezi s utapanjem bliskog srodnika***

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od tri suca donio je 26. ožujka 2026. presudu u predmetu podnositelja u kojoj je utvrdio povredu postupovnog aspekta čl. 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) jer domaći sudovi nisu pravovremeno odlučili o tužbi podnositelja u vezi sa smrću bliskog srodnika.

Ž.N., bliski srodnik podnositelja, boravio je 14. srpnja 1996. na bazenu u Jastrebarskom zajedno s prijateljem, pri čemu mu je ulazak na bazen dopušten bez karte. Drugi posjetitelj bazena je pronašao tijelo Ž.N.-a na dnu bazena. Policijskim očevidom utvrđeno je da na tijelu nisu postojale svježe ozljede, dok je obdukcijom utvrđeno da je smrt nastupila uslijed utapanja, uz istodobno postojanje teškog stupnja alkoholiziranosti, pri čemu je koncentracija alkohola u krvi ukazivala na teško trovanje alkoholom koje značajno utječe na svijest, motoričke sposobnosti i sposobnost rasuđivanja. Općinsko državno odvjetništvo u Jastrebarskom, nakon razmatranja prikupljenih dokaza, nije utvrdilo postojanje elemenata kaznenog djela, kao ni odgovornost trećih osoba za nastanak smrtnog događaja. Podnositelji i bliski srodnici pokojnika su 6. lipnja 1997. podnijeli tužbu za naknadu štete pred Općinskim sudom u Zagrebu protiv Komunalnog poduzeća u Jastrebarskom (dalje: I. tuženik), Grada Jastrebarskog (dalje: II. tuženik) i osiguravajućeg društva radi naknade materijalne i nematerijalne štete zbog smrti bliske osobe, tvrdeći da je smrt nastupila zbog propusta u organizaciji spasilačke i medicinske službe na bazenu. Općinski sud u Zagrebu je 21. rujna 2006. objavio presudu kojom je djelomično prihvatio tužbeni zahtjev podnositelja. Utvrdio je da je Ž.N. doprinio nastanku događaja u visini od 40% jer se sam doveo u stanje teške alkoholiziranosti i jer je bio loš plivač, kao i da nije bilo redara zaduženih za nadzor posjetitelja koji su ga mogli primijetiti i udaljiti s bazena što je dovelo do solidarne odgovornosti I. i II. tuženika. Županijski sud u Zagrebu je 20. ožujka 2007. ukinuo tu presudu i vratio predmet na ponovno suđenje. U ponovljenom postupku, Općinski sud u Zagrebu je 29. travnja 2010. ponovno djelomično prihvatio tužbeni zahtjev podnositelja, te je u obrazloženju naveo kako su I. i II. tuženik kao imatelji opasne stvari (olimpijskog bazena) bili objektivno odgovorni za smrt Ž.N.-a. Županijski sud u Zagrebu je 21.

prosinca 2010. ponovo ukinuo presudu i vratio predmet na ponovno suđenje. U ponovljenom postupku je provedeno vještačenje kojim je utvrđeno da kod osoba s tako visokom koncentracijom alkohola u krvi (3,5-4,00 g/kg) dolazi do nesvjestice, polaganijeg disanja, prestanka refleksa i potpunog gubitka osjeta, te da je kod preminulog smrt nastupila najvjerojatnije dvije do tri minute nakon prvog udaha vode. Štoviše, navedeno je da čak i da se u tom razdoblju pokušala reanimacija, nije se mogao očekivati pozitivan odgovor dišnog sustava zbog stanja teške alkoholiziranosti. Dana 8. studenoga 2017. Općinski građanski sud u Zagrebu je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev podnositelja. Županijski sud u Zagrebu je 6. veljače 2018. potvrdio prvostupanjsku presudu. Vrhovni sud je 7. listopada 2020. odbio reviziju podnositelja te je utvrdio da su sudovi nižeg stupnja pravilno primijenili mjerodavno pravo, kao i da je isključiva odgovornost za štetni događaj na strani preminulog. Dana 6. listopada 2021. Ustavni sud je odbacio ustavnu tužbu zbog nepostojanja pretpostavki za odlučivanje o biti stvari. Ustavnosudsko rješenje je podnositeljima dostavljeno 24. i 26. studenoga 2021.

Europski sud je razmatrao prigovor podnositelja da domaći sudovi nisu ispitali sve relevantne činjenice predmeta, kao i da je postupak prekomjerno dugo trajao na temelju postupovnog aspekta čl. 2. Konvencije.

Nije svako navodno kršenje pozitivne materijalne obveze tužene države na temelju čl. 2. Konvencije u nadležnosti Europskog suda. U predmetu podnositelja do utapanja Ž.N.-a je došlo 1996., dok je Hrvatska ratificirala Konvenciju 5. studenoga 1997. Stoga je taj prigovor podnositelja Europski sud proglasio nedopuštenim. Međutim, naveo je kako je parnični postupak, koji je predmet prigovora podnositelja započeo 1997., a Ustavni sud je konačnu odluku donio 2021. Slijedom navedenog, Europski sud je imao vremensku nadležnost u odnosu na prigovor podnositelja glede tog postupka. Nadalje, Europski sud je utvrdio kako je iz njegove sudske prakse razvidno kako se utvrđenje povrede postupovnog aspekta čl. 2. Konvencije u slučajevima nenamjerne smrti uglavnom temeljilo na činjenici da su postojale nerazumne odgode, kao i nedostatak revnosti vlasti u vođenju postupaka, bez obzira na konačni ishod istih tih postupaka (*Fernandes de Oliveira protiv Portugala*¹ [VV], br. 78103/14, st. 138.-140., 31. siječnja 2019.).

Iako nije mogao prihvatiti tvrdnju podnositelja da građanski sudovi nisu ispitali sve relevantne činjenice, Europski sud je primijetio da je postupak kojem su prigovorili trajao 24 godine, te se vodio na četiri razine nadležnosti. Ni složenost predmeta niti (ne)aktivnost podnositelja nisu mogle opravdati tako dugotrajan postupak. Štoviše, Općinski sud u Zagrebu je u dva navrata djelomično prihvatio tužbeni zahtjev podnositelja, dok je žalbeni sud u oba ta slučaja ukinuo predmetne presude s obrazloženjem da nisu bile razjašnjene važne činjenične ili pravne okolnosti, odnosno zbog pogrešaka koje je navodno učinio isti taj prvostupanjski sud.

Slijedom navedenog, Europski sud je utvrdio povredu postupovnog aspekta čl. 2. Konvencije jer domaći sudovi nisu pravovremeno odlučili o tužbi podnositelja u vezi s utapanjem člana njihove obitelji.

¹ Sažetak presude je dostupan na [hrvatskom jeziku](https://www.hrvatskom-jeziku.hr/).

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2026. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava